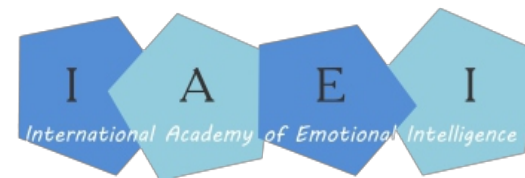
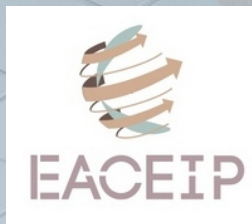

**Мұғалімнің эмоционалды интеллектісі.
Эмоционалды және Зияткерлік орта - балалардың
үйлесімді дамуы үшін қажет**

Yale
Center for
Emotional Intelligence

ӘДІСТЕМЕ

Эмоционалды зияткерлікті дамыту бойынша оқыту әдістемесі мен оқу материалдары Еуропалық мәдени және эмоционалды-интеллектуалдық жобалар қауымдастығының қолдауымен Йель университеті профессорларының тұжырымдамасы негізінде жасалынған. European Association of Cultural and Emotionally Intelligent Projects (E.A.C.E.I.P).

Абырай Алтынсарин атындағы Ұлттық Білім Академиясының қорытындысы.

Бұл берілген бағдарлама орта білім беру жүйесіндегі мұғалімдерге арналған үздіксіз біліктілікті арттыру курстарының бағдарламаларының мазмұнына, жоғары оқу орындарының оқу бағдарламаларындағы элективті курстары мазмұнына, және де еліміздің оқу орындарындағы сыныптан тыс жұмыстардың бағдарлама мазмұнына кіріктірілуі мүмкін.

ЖОБАНЫҢ МАҚСАТЫ

- 01 >>> Мұғалімдердің кәсіптік тозуын азайту
- 02 >>> Балалардың эмоционалды интеллектісін дамыту және оны білім беру ортасына интеграциялау
- 03 >>> Жұмыс орындарындағы мұғалімдердің жұмыс өнімділігін арттыру
- 04 >>> Сабаққа қатысу үлесін, оқушының үлгерімін арттыру, оқушылардың ашушаңдылығын төмендету
- 05 >>> Эмоционалды икемділікті дамыту, білім беру жүйесіндегі кез-келген өзгерістерге бейімделу
- 06 >>> Мұғалімдердің заманауи көшбасшылық қасиеттерін дамыту

МЕКТЕПТЕР - ПИЛОТТЫҚ ЖОБАЛАР 2018-2019 жж

2018 жылдың қыркүйек айынан бастап Нұрсұлтан қаласының Білім беруді модернизациялау орталығы мен Білім беру бөлімі көмегімен жоба мыналарды қамтыды:

- ◆◆ Нұрсұлтан қаласының 10 мектебі
(73, 76.83, 50, 67, 66, 37, 59, 79, 43)
- ◆◆ 429 мұғалім
- ◆◆ 100-ден астам демо - сабақтар
- ◆◆ 3000-нан астам ата-ана
- ◆◆ 100 түлек

Жобаны одан әрі дамыту үшін, Нұрсұлтан қаласының Білім беруді модернизациялау орталығы мен жобадан қамтылған мектептер арасында ынтымақтастық туралы меморандумдарға қол қойылды.

ЗЕРТТЕУ

- ◆ Біздің эмоциялар көңіл бөлу, үйрену және есте сақтау жүйелерін басқарады (LeDoux, 2000)
Children are distracted by overcoming emotions which interferes with learning, thus in turn can lead to difficulties in completing simple tasks, such as understanding of adult explanations and completing tasks (Zins, Weissberg, Wang & Walberg, 2004)
- ◆ Эмоционалды интеллекттің дамуы біздің эмоцияларымызды басқаруға және өз іс-әрекетімізді жоспарлауға әсер етеді (Riggs, Greenberg, Kusche & Pentz, 2006)

ЖАД

Эмоциялар біздің жадымызға тікелей әсер етеді. Эмоционалды маңызды ақпарат жақсы есте қалады

ОЙЛАУ

Бала қиялды белсенді түрде қолданады. Олар бейне арқылы ойлайды, ал ол әрқашан эмоционалды болып келеді

НАЗАР

Психикалық процестердің маңызды құрамдас бөлігі - бұл назар болып табылады. Зейінді бөлу және ауыстыру қабілеті эмоционалды процестер мен реакция әдістеріне байланысты. Сондықтан эмоцияларын басқара білетін балаға назарын белгілі тапсырмаға немесе тақырыпқа аудару немесе зейінін дұрыс бағытқа бұру оңайырақ болады

ЗЕРТТЕУ

Вашингтон университетінің әлеуметтік даму тобының ұзақ-уақытылы зерттеулерінің нәтижелері бойынша дамыған эмоционалды интеллектісі бар бала кейін табысты ересек адам болуы әбден мүмкін.

- ◆ РЕЙТИНГТІК МЕКТЕПТЕР МЕН УНИВЕРСИТЕТТЕРГЕ ҚАБЫЛДАУ МҮМКІНДІГІ 2 ЕСЕ ЖОҒАРЛАЙДЫ
- ◆ ОҚУ ҮЛГЕРІМІ 50% -ДАН АСАДЫ
- ◆ ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫН СӘТТИ ТӘМАМДАУ МҮМКІНДІГІ 54% АРТАДЫ
- ◆ 46% МАНСАПТЫҚ ЖОҒАРЛАУ МҮМКІНДІГІ ҰЛҒАЯДЫ
- ◆ 28% ЖҰМЫС ОРНЫНДА КРІ ДЕҢГЕЙІНЕ ЖЕТУ МҮМКІНДІГІ АРТАДЫ

Эмоционалды интеллектті енгізу нәтижесінде

- БЕЛЬГИЯДА САБАҚҚА ҚАТЫСУ ДЕҢГЕЙІ 13% -ҒА АРТТЫ
- КАНАДАДА МЕКТЕПТИ СӘТТИ АЯҚТАҒАН ОҚУШЫЛАР САНЫ 20% АРТТЫ
- ОҢТҮСТІК КОРЕЯДА ОҚУШЫЛАРДЫҢ БІР-БІРІНЕ ДЕГЕН АГРЕССИЯСЫ 13%-ҒА ТӨМЕНДЕДІ

Кіріктірілген әдістемелік тәсіл

Педагогикалық оқытушылар құрамын оқыту (мұғалімдер мен мектеп психологтарының эмоционалды интеллектісін дамыту), білім беру мекемесінде қолдау ортасын құру мақсатында баланың эмоционалды интеллектісін дамыту әдістемесін беру

Балаларды оқыту (оқу процесінде әр түрлі жастағы балалардың эмоционалды интеллектісі мен әлеуметтік құзіреттілігін дамыту)

Ата-аналарға арналған тәрбие, балалардың эмоционалды және интеллектуалды дамуына, дамуы мен нығаюына қолайлы отбасылық мәдениетті құру және қолдау мақсатында отбасыларға арналған арнайы бағдарламалар (осы саладағы хабардарлықты арттыру)

ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ

1 кезең. Мен және оқушылар

МАҚСАТЫ: СТУДЕНТТЕРМЕН ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУ ПРОЦЕСІНДЕ ЭМОЦИОНАЛДЫ ЗИЯТКЕРЛІКТІ ДАМУ (ЖЕКЕ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС)

Мұғалімдер өздерінің эмоциялары және студенттердің эмоцияларымен жұмыс істеудің әдістерін үйренеді, нәтижеге алып келетін қажетті эмоционалды жағдайға келтіру қабілетін дамытады

НЕГІЗГІ ТАҚЫРЫПТАР МЕН НӘТИЖЕЛЕР

- ◆ ЭМОЦИЯНЫ АНЫҚТАУ, ҚОЛДАНУ, ТАЛДАУ ЖӘНЕ ТҮСІНУ, БАСҚАРУ ҚАБІЛЕТТЕРІН ДАМУ
- ◆ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЭМОЦИЯЛАРЫН АНЫҚТАУ, ҚОЛДАНУ, ТАЛДАУ ЖӘНЕ ТҮСІНУ ҚАБІЛЕТІН ДАМУ
- ◆ ЭМОЦИЯЛАР ӘЛІППЕСІ. ЭМОЦИОНАЛДЫ ТЕРМОМЕТР
БАЛАЛАРДЫ ОҚЫТУ МЕН ДАМУДА ЭМОЦИЯНЫ
- ◆ ҚАЛАЙ ҚОЛДАНУҒА БОЛАДЫ. ЭМОЦИЯЛАР МЕН ОНЫҢ ТИІМДІЛІГІН АНЫҚТАУ
- ◆ «КӨҢІЛ-КҮЙ» ТЕХНИКАСЫ. ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЭМОЦИОНАЛДЫ ЖАҒДАЙЫН ҚАЛАЙ ТАНУҒА БОЛАДЫ ЖӘНЕ ОНЫ МІНДЕТТЕРГЕ БАЙЛАНЫСТЫ ӨЗГЕРТУ КЕРЕК.
- ◆ МАҚСАТҚА ЖЕТУ ЖОЛЫНДА ЭМОЦИЯЛАРДЫ РЕСУРСТАРҒА АЙНАЛДЫРУ
- ◆ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЭМОЦИЯЛАРЫ МЕН ЭМОЦИЯЛАРЫНЫҢ ТАНУ АЛГОРИТМДЕРІ
- ◆ ЭМОЦИОНАЛДЫ ҚАНЫҚҚАН КҮЙЛЕРМЕН ЖҰМЫС ЖАСАУ АЛГОРИТМІ
- ◆ СТУДЕНТТЕРМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСУ ЖАҒДАЙЫНДА ЭМОЦИЯЛАРДЫ БАСҚАРУ ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУ

2 КЕЗЕҢ. МЕН ЖӘНЕ ТОП (СЫНЫП)

Мақсаты: топпен өзара әрекеттесу процесінде эмоционалды зияткерлікті дамыту

НЕГІЗГІ ТАҚЫРЫПТАР МЕН НӘТИЖЕЛЕР

- ◆ ТОПТЫҢ (СЫНЫПТЫҢ) ТҰТАС ЖӘНЕ ЖЕКЕ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЭМОЦИЯЛАРЫН АНЫҚТАУ ҚАБІЛЕТІН ДАМУЫ
- ◆ ТОППЕН (СЫНЫППЕН) ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ЖАСАУ КЕЗІНДЕ ЭМОЦИОНАЛДЫ ТҰРАҚТЫЛЫҚТЫҢ ДАМУЫ
- ◆ ЭМОЦИЯЛЫҚ ӘРЕКЕТТИҢ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ ҮШІН ТОПТЫҢ (СЫНЫПТЫҢ) ЭМОЦИЯЛАРЫН ҚОЛДАНУ ЖӘНЕ БАСҚАРУ ҚАБІЛЕТТЕРІН ДАМУЫ
- ◆ ТОПТЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРДІ ШЕШУДЕ ЭМОЦИЯЛАРМЕН ЖҰМЫС ЖАСАУ ӘДІСТЕРІ
- ◆ ТОПТЫҚ ЭМОЦИЯНЫ БАСҚАРУ ӘДІСТЕРІ
- ◆ ТОПТЫҢ ЖӘНЕ ЖЕКЕ СТУДЕНТТЕРДІҢ КҮРДЕЛІ ЭМОЦИЯЛАРЫН ТҮСІНУ АЛГОРИТМІ

3 КЕЗЕҢ. МЕН ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТА

Мақсаты: әлеуметтік жүйелермен өзара әрекеттесу сапасын жақсарту үшін эмоционалды интеллект қабілеттерін біріктіру

НЕГІЗГІ ТАҚЫРЫПТАР МЕН НӘТИЖЕЛЕР

- ◆ ЖҰМЫС ПРОЦЕСТЕРІНДЕГІ ЭМОЦИОНАЛДЫ ФАКТОРЛАРДЫ БАСҚАРУ ҚАБІЛЕТІН ДАМУ
- ◆ ЭМОЦИОНАЛДЫ ИНТЕЛЛЕКТТІҢ 4 ҚАБІЛЕТІНЕ НЕГІЗДЕЛГЕН ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТЫ БАСҚАРУ ҚАБІЛЕТТЕРІН ДАМУ
- ◆ ҚОРШАҒАН ОРТАМЕН ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУДЕГІ МҰҒАЛІМНІҢ ЭМОЦИОНАЛДЫ ИНТЕЛЛЕКТИСІ
- ◆ ЭМОЦИОНАЛДЫ ИКЕМДІЛІК ПЕН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚТЫ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ
- ◆ БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМЫНЫҢ ТҰТАС ЭМОЦИОНАЛДЫ ЖӘНЕ ЗИЯТКЕРЛІК РЕСУРСТАРЫ
- ◆ БАСҚАРУ ҚЫЗМЕТІНДЕ ЭМОЦИОНАЛДЫ ИНТЕЛЛЕКТИНІ ҚОЛДАНУ

ҚОСЫМША ОҚУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

- ◆ Бастықтың эмоционалды зияты (мектеп директорларына)
- ◆ Мұғалім – коуч ретінде
- ◆ Мұғалімнің эмоционалды денсаулығы
- ◆ Бақытты қызметкер - тиімді қызметкер
- ◆ Ата-аналардың эмоционалды интеллектісі
- ◆ Жасөспірімдер мен тұлелерге тән күйзелісті басқару қабілеттері
- ◆ Отбасы ережелері. Балаларды қалай дұрыс жазалау керек.
- ◆ Бала психологиясы
- ◆ Бақытты баланы тәрбиелеу құпиялары

Оқу бағдарламаның ұйымдастырушылары мен авторлары

ӘСЕЛ МҰРАТОВА

- ЭМОЦИОНАЛДЫ ИНТЕЛЛЕКТІНІ ДАМУҒА АРНАЛҒАН СЕРТИФИКАТТАЛҒАН ТРЕНЕР EASEIP
- КӘСІБИ КОУЧ ERICKSON INTERNATIONAL
- ТИІМДІ БАЙЛАНЫСТАР САЛАСЫНДАҒЫ БИЗНЕС-ОҚЫТУШЫ
- КАДРЛАР ЖӘНЕ АДАМИ РЕСУРСТАР БӨЛІМІНІҢ КӘСІБИ МАМАНЫ

АВТОРЛЫҚ ТРЕНИНГ ЖИНАҚТАРЫ

- ЭМОЦИОНАЛДЫҚ ИНТЕЛЛЕКТ
- ЖАТТЫҚТЫРУШЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚҰЗІРЕТТІЛІКТЕРІ
- ТОПТЫҚ КОУЧИНГ (ТОПТЫҚ БАЙЛАНЫС)
- ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ДҰРЫС БАСҚАРУ
- ТОП БАСШЫЛЫҒЫ
- ТРЕНЕРЛЕРДІ ОҚЫТУ
- ТИІМДІ БАЙЛАНЫС

ЖАННАТ НУРКИНА

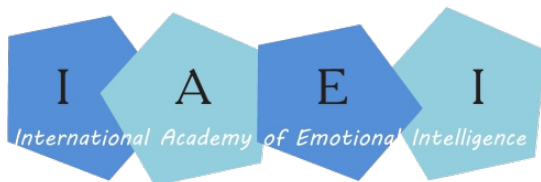
- ЭМОЦИОНАЛДЫ ИНТЕЛЛЕКТІНІ ДАМУҒА АРНАЛҒАН СЕРТИФИКАТТАЛҒАН ТРЕНЕР EASEIP
- ПСИХОЛОГ
- КӘСІБИ КОУЧ ERICKSON INTERNATIONAL
- БИЗНЕС-ОҚЫТУШЫ

АВТОРЛЫҚ ТРЕНИНГ ЖИНАҚТАРЫ

- БАҚЫТТЫ ҚЫЗМЕТКЕР
- СТРЕСС-МЕНЕДЖМЕНТ (СТРЕССИ БАСҚАРУ)
- УАҚЫТТЫ ОҢТАЙЛЫ БАСҚАРУ (ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ)
- ТИІМДІ АТА-АНА БОЛУ
- ЖАСӨСПІРІМНІҢ ЖЕКЕ ӨСУІ
- ҚАЙТА ЖАҢАРУ. ЖАҢА ДЕҢГЕЙ

БАЙЛАНЫСУ ҮШІН

+7 705 621 68 10

+7 701 924 67 98

iaei.academy.ei@gmail.com

[academy_ei](#)

Эмоционалды Интеллекттің Халықаралық Академиясы

IAEI.mycoachpro.org